

به نام خدا

# راهنمای استفاده از پایگاه اطلاعاتی Scopus



Scopus از بزرگ‌ترین پایگاه‌های چکیده و استنادی وبی با کیفیت بالاست که ابزار هوشمند آنالیز و نمودارسازی تحقیق را دارد. Scopus حدود ۵۵ میلیون رکورد از ۵۰۰۰ ناشر از سال ۱۹۶۰ تا زمان حاضر را به صورت روزآمد ارائه می‌دهد. این پایگاه با پوشش میان رشته‌ای وسیع خود، مجلات علمی، کتب و مجموعه مقالات کنفرانسی را در زمینه‌های تکنولوژی، پزشکی، علوم اجتماعی، هنر و علوم انسانی ارائه می‌دهد. همچنین امکان جستجو در ثبت اختراعات را نیز فراهم می‌کند. پیوند مستقیم<sup>۱</sup> به متن کامل مقالات، این پایگاه را به یکی از ابزارهای سریع و جامع برای جستجو تبدیل کرده است.

### شعار اسکاپوس:

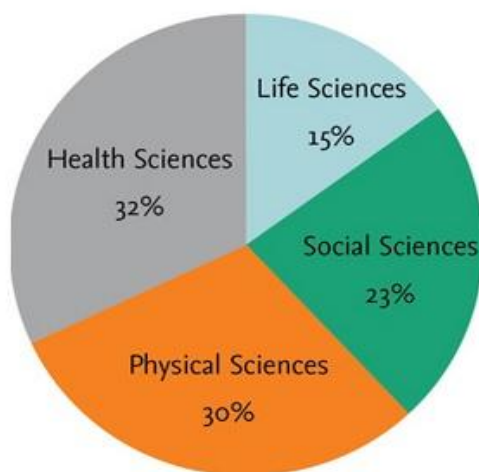
An eye on global research

یک چشم در پژوهش جهانی

### پوشش موضوعات در اسکاپوس:

- Life Sciences (agriculture, biology, neuroscience, pharmacology)
- Social Sciences (arts & humanities, business, history, information sciences)
- Physical Sciences (chemistry, engineering, mathematics)
- Health Sciences (allied health, dentistry, nursing, veterinary medicine)

Subject coverage in Scopus



<sup>1</sup> Link

محتوای اطلاعات در اسکاپوس شامل موارد زیر است:

- مقالات مجلات. بیش از ۲۱۰۰۰ عنوان مجله از بیش از ۵۰۰۰ ناشر بین‌المللی

SCOPUS امکان جستجو در مقالات Article-in-press (مقالاتی که برای چاپ، پذیرش شده‌اند ولی هنوز به مرحله چاپ نرسیده‌اند) را نیز فراهم می‌کند.

- بیش از ۸۵۰۰۰ عنوان کتاب

- ۶۵۰۰۰۰۰ مقاله کنفرانسی از بیش از ۱۷۰۰۰ کنفرانس و همایش

- ۲۴ میلیون ثبت اختراع (شامل ثبت اختراعات آمریکا، اروپا، ژاپن)

در حال حاضر، موسسه Elsevier ابزار کاربردی iPhone خود با نام Scopus Alerts (Lite) را ارائه کرده

که بر روی موبایل‌های Apple قابل اجراست و به کاربران توانایی جستجو در Scopus را می‌دهد.

You can download your update at the following location:

**Scopus Alerts free:** <https://itunes.apple.com/en/app/sciverse-scopus-alerts-institutional/id365300810?mt=8>

**Scopus Alerts paid:** <https://itunes.apple.com/en/app/sciverse-scopus-alerts-individual/id417735089?mt=8>

برای ورود به پایگاه SCOPUS با آدرس <http://www.scopus.com> وارد شوید.

**Register:** با عضویت در محیط SCOPUS می‌توانید از امکانات این سایت از قبیل ذخیره کردن

اطلاعات و سیستم آگاهی‌رسانی (Alert) استفاده نمائید. برای عضویت، گزینه Register را انتخاب و فرم

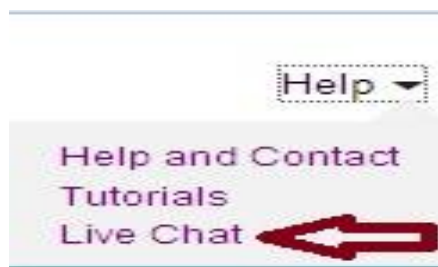
عضویت را پر نمائید. در مراجعات بعدی دیگر نیازی به ثبت نام کردن نداشته و با انتخاب Login و وارد

نمودن شناسه کاربری و رمز عبور خود، از امکانات این سایت بهره مند شوید.



چنانچه قبلاً در پایگاه Science Direct ثبت نام کرده‌اید با همان نام کاربری و رمز عبور می‌توانید در Scopus نیز وارد شوید. (چون هم SD و هم Scopus زیر نظر موسسه Elsevier تهیه شده‌اند)

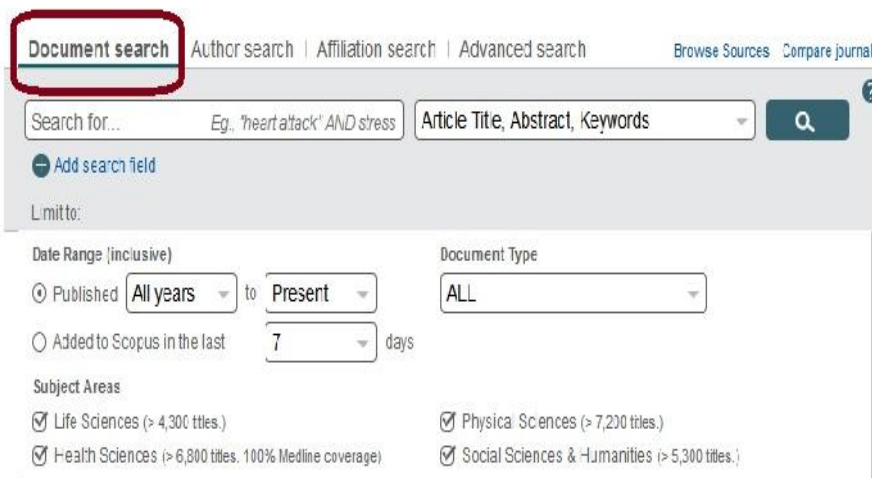
قابل ذکر است که پایگاه اطلاعاتی SCOPUS، از سیستم گفتگوی " زنده نیز استفاده می‌کند. برای استفاده از این توانایی، کاربران می‌توانند به قسمت Live chat مراجعه و سوالات تخصصی خود را با متخصصان در میان گذارند.



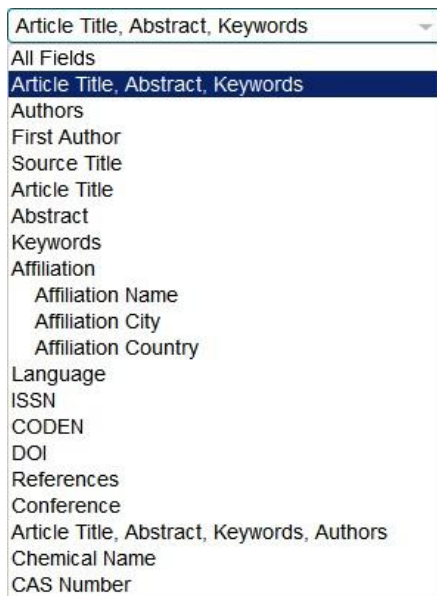
### انواع جستجو در اسکایوس

- جستجوی ساده

در قسمت Document Search امکان جستجوی موضوعی وجود دارد. در جعبه‌ی جستجوی Search، کلیدواژه(های) خود را وارد کنید.



از منوی آبخاری روبروی آن فیلد دلخواه از قبیل عنوان مقاله، چکیده، نویسنده و ... را انتخاب و جستجوی خود را به آن فیلد محدود کنید. در مورد این فیلدها، در ادامه توضیح داده خواهد شد.



گزینه Add search field جعبه‌های جستجو را افزایش می‌دهد. در قسمت Limit to، محدودیت‌هایی مانند محدوده سالی (Date Range)، نوع مدرک (Document Type) و محدوده موضوعی (Subject Areas) را اعمال کنید.

All Fields: امکان جستجوی کلیدواژه‌های مورد نظر در همه ی فیلدها را فراهم می‌کند.

Article Title, Abstract, Keywords: جستجو در عنوان مقاله، چکیده و کلیدواژه‌ها

Authors: جستجو در نام نویسندگان

First Authors: جستجو در نام نویسنده ی اول

Source Title: جستجو در منبعی که مقاله یا بخشی از کتاب در آن منتشر شده است (جستجو در نام مجله یا نام کتاب)

Article Title: جستجو در عنوان مقاله

Abstract: جستجو در چکیده

Affiliation: جستجو در وابستگی سازمانی نویسنده (سازمانی که نویسنده وابستگی خود را به آن اعلام کرده است)

Language: انتخاب زبان جستجو

ISSN: جستجو بر اساس شماره استاندارد بین المللی مجله

CODEN: کد منحصر به فرد برای شناسایی انتشارات مختلف

DOI: جستجو بر اساس شماره دیجیتالی مقالات

References: جستجو در منابع و مأخذ

Conference: جستجو در نام کنفرانس

Chemical Name: جستجو در نام شیمیایی مواد

CAS Number: جستجو بر اساس شماره‌ای که به مواد شیمیایی اختصاص داده شده است

هنگام جستجو به نکات زیر توجه کنید:

- برای جستجوی یک عبارت، آن را داخل آن عبارت را داخل " " یا {} قرار دهید. چنانچه "heart attack" را جستجو کنید همه مدارکی که الزاماً دو واژه heart و attack در آنها کنار هم و به صورت یک عبارت وجود دارد، بازیابی می‌شود. در چنین جستجویی، علائم نقطه‌گذاری بی‌تاثیر است. برای مثال در جستجوی "heart-attack" از علامت - چشم پوشی شده و در نتایج بازیابی شده تفاوتی مشاهده نمی‌شود. با وارد کردن heart {attack} نتایجی بازیابی می‌شود که الزاماً این دو کلمه در کنار هم قرار گرفته باشند ولی علائم نقطه‌گذاری اهمیت پیدا می‌کند.

- کوتاه‌سازی<sup>۳</sup>: منظور این است که ریشه یک کلمه را وارد کرده تا با استفاده از یکی از نمادهای کوتاه‌سازی، تمام کلمات هم ریشه با آن جستجو شود. نمادهای کوتاه‌سازی، عبارتند از \*<sup>۴</sup> و ؟<sup>۵</sup>. نماد \* جایگزین صفر، یک یا چند کاراکتر می‌شود و نماد ؟ جایگزین یک کاراکتر می‌شود. به عنوان مثال analy?e کلمات analyze یا analyse را بازیابی می‌کند. \*Behave کلمات behave, behavior, behavior, behavioural, behaviourism, ... را بازیابی می‌کند.

- استفاده از عملگرهای منطقی: استفاده از عملگر And بین دو واژه، رکوردهایی را بازیابی می‌کند که هر دو واژه را داشته باشند. استفاده از عملگر OR رکوردهایی را بازیابی می‌کند که یکی از واژه‌ها و یا هر دو را داشته باشد. همچنین برای ترکیب واژه‌های مترادف یا اختصارات بکار می‌رود. به مثال توجه کنید: mri or magnetic resonance imaging . عمگر And not برای حذف کردن یک واژه خاص از جستجو بکار

---

Double quotation marks

Brackets

Truncation

Asterisk

Question mark

می‌رود. هر گاه بین دو واژه قرار گیرد، رکوردهایی را بازیابی می‌کند که کلید واژه اول را داشته باشد ولی کلید واژه دوم را نداشته باشد. مثلا: tumor and not malignant

- هنگام جستجو چنانچه کلمه مفردی را وارد کنید شکل جمع کلمه را نیز بازیابی می‌کند. مثلا کلمه city برای شما، city, cities را جستجو می‌کند.
- stop words ها کلماتی هستند که قابل جستجو نمی‌باشند و باید از جستجو حذف شوند. این دسته از کلمات عبارتند از:

o ضمائر شخصی (she, he, they, we)

o کلماتی از قبیل a, an, the

o افعالی نظیر be, is, was

o برخی از حروف ربط از قبیل as, because, if, when

- برای وارد کردن کلماتی که حروف زیر نویس دار یا بالا نویس دارند، همه را در یک سطر تایپ کنید. مثلا برای جستجوی H<sub>2</sub>O تایپ کنید : H<sub>2</sub>O

- برای جستجوی الفبای یونانی، کاراکتر انگلیسی آن را وارد کنید. مثلا برای جستجوی  $\beta$  وارد کنید: beta

### - جستجو بر اساس نام نویسنده Author Search

این گزینه امکان پیدا کردن مدارک یک نویسنده خاص را فراهم می‌کند. برای جستجوی نام نویسندگان، در قسمت Author Last Name نام خانوادگی نویسنده و در قسمت Initials or First Name نام کوچک نویسنده را وارد کنید. در قسمت Affiliation می‌توان نام سازمان یا موسسه‌ای را که نویسنده به آن وابسته است ذکر کرد. در قسمت Subject Areas با توجه به نوع فعالیت نویسنده، گزینه‌های موضوعی مورد نظر را انتخاب نمایید. بر اساس اطلاعات وارد شده، رکوردهای مرتبط با آن شخص خاص بازیابی می‌شود.

ORCID (Open Researcher and Contributor Identifier): اسکایپوس به هر نویسنده کد ۱۶رقمی

منحصر به فردی اختصاص داده است که با وارد کردن آن کد در قسمت ORCID ID می توان مدارک آن نویسنده را جستجو کرد. این کد، برای تمایز دادن بین نویسندگان دارای نام مشابه، مفید است. همچنین نام نویسندگان ممکن است به فرمت های مختلف نوشته شود که با داشتن کد هر نویسنده تمام مقالات نویسنده که نام وی با فرمت های مختلف نوشته شده بازایی خواهد شد.

The screenshot shows the 'Author search' section of a database interface. At the top, there are navigation links: 'Document search', 'Author search' (highlighted), 'Affiliation search', and 'Advanced search'. On the right, there are links for 'Browse Sources' and 'Compare journals'. The search area contains several input fields: 'Author Last Name...' (with 'e.g. Smith' as a placeholder), 'Author Initials or First Name...' (with 'e.g. J.L.' as a placeholder), and 'Affiliation...' (with 'e.g. University of Toronto...' as a placeholder). Below these is an 'ORCID ID...' field (with 'e.g. 0000-0002-1108-3360' as a placeholder). A search button with a magnifying glass icon is located to the right of the ORCID ID field. Below the search fields is a 'Limit to:' section with 'Subject Areas' and four checkboxes: 'Life Sciences', 'Health Sciences', 'Physical Sciences', and 'Social Sciences & Humanities'. Red arrows point to the 'Author Last Name...' and 'Author Initials or First Name...' fields, and another red arrow points to the 'Subject Areas' section.

بعد از جستجوی یک محقق، اطلاعات آن محقق، تعداد مقالات و مدارک منتشر شده از وی، تعداد استنادات و همچنین شاخص h-index آن محقق مشخص می شود.

The screenshot shows the profile of an author named 'Mokhtari, R.'. The profile includes the author's name, affiliation ('Isfahan University of Technology, Department of Mathematical Sciences, Isfahan, Iran'), and 'Author ID: 18434845600'. Below this, there are statistics: 'Documents: 26', 'Citations: 183 total citations by 136 documents', 'h-index: 7', and 'Co-authors: 24'. A 'Subject area' is listed as 'Mathematics , Engineering' with a 'View More' link. Red arrows point to the 'Documents: 26' and 'h-index: 7' statistics.



## h-index یا شاخص اچ

اچ ایندکس شاخصی عددی، برای نشان دادن میزان بهره‌وری و تاثیرگذاری علمی دانشمندان به صورت کمی است و با در نظر گرفتن تعداد مقالات پر استناد افراد و تعداد دفعات استناد شدن آن مقالات توسط دیگران محاسبه می‌شود. به کمک این شاخص، می‌توان محققان تاثیرگذار را از محققانی که صرفاً تعداد زیادی مقاله منتشر کرده‌اند متمایز نمود. از این شاخص می‌توان برای تاثیر گذاری علمی گروهی از دانشمندان نیز بهره برد، مثلاً ایندکس اچ برای محاسبه تاثیرگذاری علمی دانشگاه‌ها و دانشمندان یک کشور نیز قابل استفاده است.

وقتی اچ-ایندکس برای شخصی به میزان ۵ است، یعنی تعداد ۵ مدرک (مثلاً مقاله) دارد که به هر کدام دست کم ۵ بار استناد شده است.

اچ ایندکس در سال ۱۳۸۴ (۲۰۰۵ میلادی) توسط فیزیک‌دانی به نام Jorge E. Hirsch پیشنهاد شد و به همین دلیل گاهی به آن هیرش ایندکس یا مقدار هیرش نیز گفته می‌شود. محاسبه اچ ایندکس توسط پایگاه‌های اسکاپوس، آی.اس.آی و گوگل اسکالر برای مقالات انگلیسی زبان و نیز پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) برای مقالات فارسی امکان پذیر شده است.

### Affiliation Search -

با استفاده از این گزینه، می‌توان تولیدات علمی یک دانشگاه یا کشور را بدست آورد. در واقع برای جستجوی فعالیت‌های علمی یک موسسه خاص می‌توان از این گزینه استفاده کرد. برای مثال چنانچه در این قسمت Isfahan university of Technology وارد شود، رکوردهایی بازیابی می‌شود که نویسندگان آن وابستگی سازمانی خود را، "دانشگاه صنعتی اصفهان" اعلام کرده‌اند.

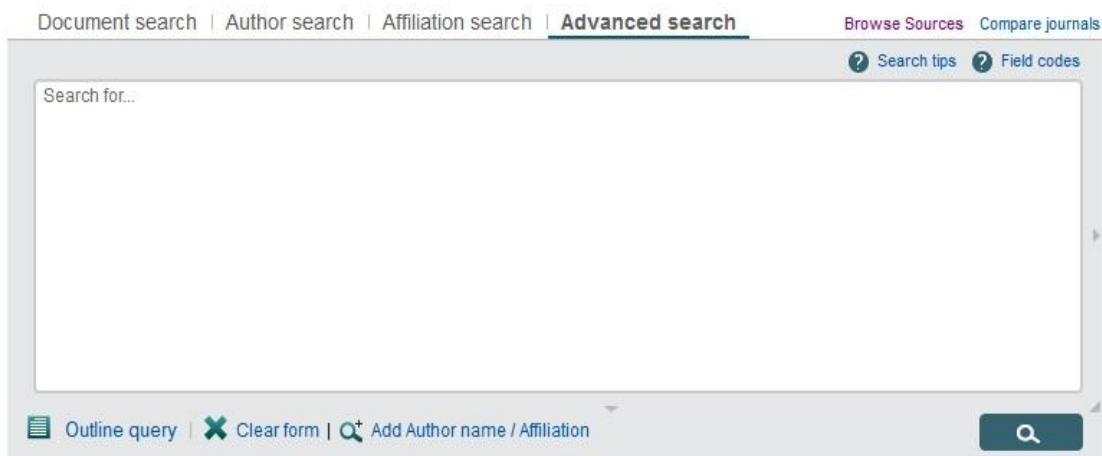


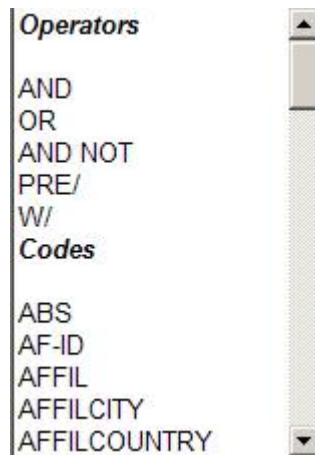
آنچه که نمایش داده می شود، نام موسسه، جزئیات و تعداد رکوردهای بازیابی شده است.



## Advanced Search –

برای جستجوی پیشرفته، جامع و در مواردی که استراتژی جستجو خیلی طولانی است، می توان از گزینه Advanced Search استفاده نموده و با استفاده از عملگرهای منطقی (and, or, not) و کدهای مختلف، جستجوی دقیقی را انجام داد.





در مثال‌های زیر، نحوه وارد کردن اطلاعات در advanced search آمده است.

ALL("heart attack") AND AUTHOR-NAME(smith) ❖

TITLE-ABS-KEY( \*somatic complaint wom?n ) AND PUBYEAR AFT 1993 ❖

SRCTITLE(\*field ornith\*) AND VOLUME(75) AND ISSUE(1) AND PAGES(53-66) ❖

## Search Results

در صفحه نتایج، لیست رکوردهای بازایی شده در SCOPUS و همچنین لیست ثبت اختراعاتی (patents) که در ارتباط با جستجوی مورد نظر هستند، مشاهده می‌شود. اطلاعات هر رکورد شامل عنوان مقاله، اسم نویسندگان، تاریخ انتشار مقاله، منبع آن مقاله (source Title) و تعداد استناد به آن مقاله (Cited by) است.

Sort on: Date Cited by Relevance ...

		Export	Download	View citation overview	View Cited by	More...	Show all abstracts
1	Reliability of the $\Delta$ eCN42 limit and global method for extra virgin olive oil purity assessment using different analytical approaches	Beccaria, M., Moret, E., Purcaro, G., (...), Mondello, L., Conte, L.S.	2016	Food Chemistry	190, pp. 216-225	0	Cited by
View at Publisher		Show abstract	Related documents				

نام نویسنده‌های هر مقاله لینک می‌باشد یعنی با کلیک کردن روی یک نام، لیست تمام مقاله‌های

آن نویسنده که در مجموعه scopus وجود دارد، قابل مشاهده است.

**View at publisher:** شما را به صفحه ناشر آن رکورد هدایت می کند. در صورتی که دانشگاه اشتراک

الکترونیکی آن ناشر را داشته باشد می توان به متن کامل آن مقاله دسترسی پیدا نمود.

**Show abstract:** چکیده مقاله را در همان رکورد نشان می دهد.

**Related documents:** رکوردهای مرتبط با رکورد مورد نظر را نمایش می دهد.

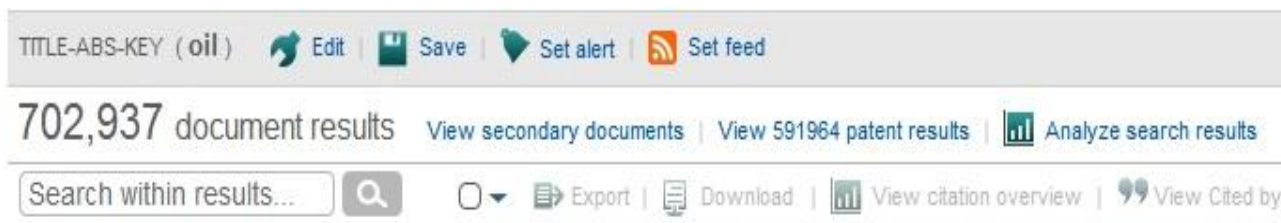
در صفحه نتایج، امکان مرتب کردن (sort) نتایج بازایی شده به صورت دلخواه وجود دارد. با انتخاب

Cited by ترتیب نمایش نتایج بر اساس میزان استناد به آنها خواهد بود. Relevance نتایج را به ترتیب میزان

وابستگی به کلیدواژه های وارد شده مرتب می کند.



کاربرد گزینه هایی که در صفحه نتایج آمده است در ذیل توضیح داده می شود:



**Edit:** با انتخاب این گزینه امکان برگشت به صفحه جستجو و ویرایش فرمول جستجو فراهم می شود.

**Save:** با انتخاب این گزینه، امکان ذخیره عبارت جستجو فراهم می شود تا در مراجعات بعدی بتوان

مجدداً از همان عبارت جستجو استفاده کرد. در مواقعی که برای یک جستجو از فرمول جستجوی طولانی

استفاده می شود استفاده از این گزینه در دقت و سرعت کار بسیار موثر است.

**Set alert:** امکان استفاده از Alert که یکی از ابزار Push Technology برای اطلاع رسانی است را فراهم

می‌کند. در قسمت‌های بعدی این گزینه بطور مفصل توضیح داده خواهد شد.

**Set feed:** امکان تنظیم RSS که یکی از ابزار اطلاع رسانی است، فراهم می‌شود.

در سمت چپ صفحه نتایج، امکان محدود کردن نتایج بازایی شده وجود دارد.

**Search within results:** با استفاده از این گزینه می‌توان در همان صفحه نتایج، جستجوی خود را با

کمک واژه‌های دیگری محدود کرد.

**Refine:** این گزینه برای محدود کردن نتایج جستجو با استفاده از دسته‌بندی نتایج از نظر منبع

مقاله (Source Title)، نام نویسنده (Author Name)، سال انتشار (Year)، نوع مدرک (Document Type) و

محدوده موضوعی (Subject Area) بکار می‌رود.

Limit to امکان محدود کردن نتایج بازایی شده را فراهم می‌کند ولی Exclude گزینه‌های انتخاب شده را از نتایج،

حذف و بقیه نتایج را نشان می‌دهد. برای مثال چنانچه بخواهید از لیست نتایجی که برای یک جستجو مشاهده

می‌شود رکوردهایی که از یک نویسنده خاص است را حذف کنید، در قسمت Refine Results نام آن نویسنده را

انتخاب و گزینه Exclude را کلیک نمائید.

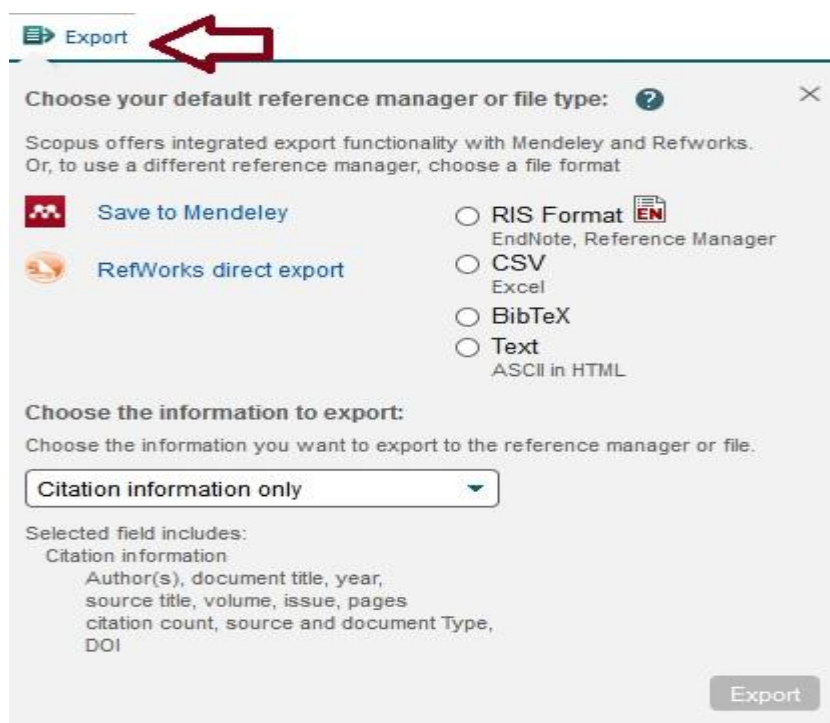


با انتخاب هر رکورد، گزینه‌های ... View citation overview, view cited by, Export, Download, View citation overview, view cited by, ...

فعال می‌شوند که در ذیل به صورت مختصر معرفی می‌شوند:



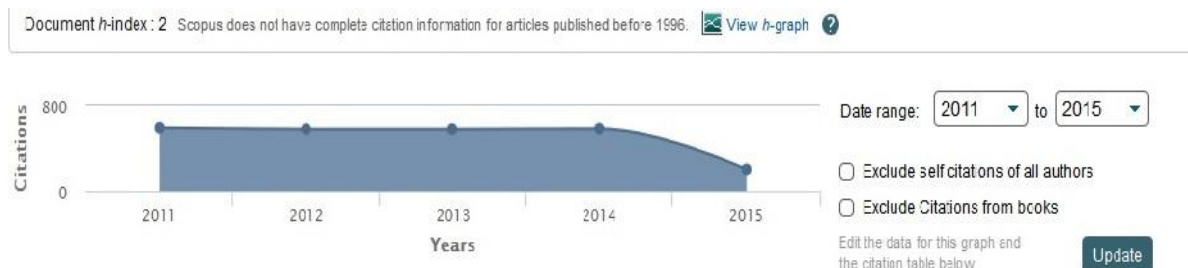
**Export:** با انتخاب این گزینه، امکان خروجی گرفتن از رکوردهای انتخاب شده و ارسال آنها به نرم افزارهای رفرنس نویسی از قبیل Endnote, Mendeley, Reference Manager و ... فراهم می شود.



**Download:** با انتخاب رکوردهای مورد نظر و گزینه Download، امکان دریافت متن کامل رکورد (در صورتی دسترسی داشتن به ناشر) فراهم می شود. برای استفاده از این امکان، نصب نرم افزارهای Flash و Java بر روی رایانه الزامی است.

**View citation overview**: با انتخاب این گزینه امکان مشاهده استندهایی که به هر رکورد شده با

جزئیات آن فراهم می‌شود. در واقع یک نمای کلی از میزان استنادات به رکوردهای انتخاب شده را نشان می‌دهد.



## Documents

## Citations

Sort on: Date (newest) Citation count (descending) ...

	<2011	2011	2012	2013	2014	2015	Subtotal	>2015	Total
Total	6509	593	581	580	584	203	2541	0	9050
1 Revised methods for the Salmonella mutagenicity test	1983	3898	198	176	183	182	78	817	4715
2 A method for estimating the probability of adverse drug reac...	1981	2611	395	405	397	402	125	1724	4335

با انتخاب گزینه Excludes self citations of all authors، می‌توان تعداد خوداستنادی‌های هر نویسنده

را از نتایج حذف کرد. با انتخاب گزینه Exclude Citations from books استناد به کتاب‌ها حذف می‌شود.

Exclude self citations of all authors

Exclude Citations from books

Edit the data for this graph and the citation table below.

[Update](#)

**View Cited by**: با انتخاب این گزینه برای هر رکورد، لیست مدارکی که به آن رکورد استناد داده‌اند

مشاهده می‌شود.

**View references**: با انتخاب این گزینه، برای هر رکورد انتخاب شده لیست منابع و مأخذ

(references) آن رکورد مشاهده می‌شود.

**Add to My List**: با انتخاب این گزینه، امکان ذخیره کردن رکوردهای انتخاب شده فراهم شده تا

بتوان در مراجعات بعدی بدون جستجوی مجدد، لیست ذخیره شده را مشاهده و مدیریت کرد.

**Create bibliography:** با انتخاب این گزینه، می‌توان شیوه استناد به هر رکورد را مشاهده کرد.

**Bibliography:**  
Format:   
Style:   
< Back | Create

**APA 6th - American Psychological Association, 6th Edition**  
Author, A. A., Author, B. B., & Author, C. C. (2005).  
Title of article. *Title of Journal*, 10(2), 49-53.

**Email:** با انتخاب این گزینه، امکان ارسال رکوردهای انتخاب شده به وسیله پست الکترونیکی فراهم

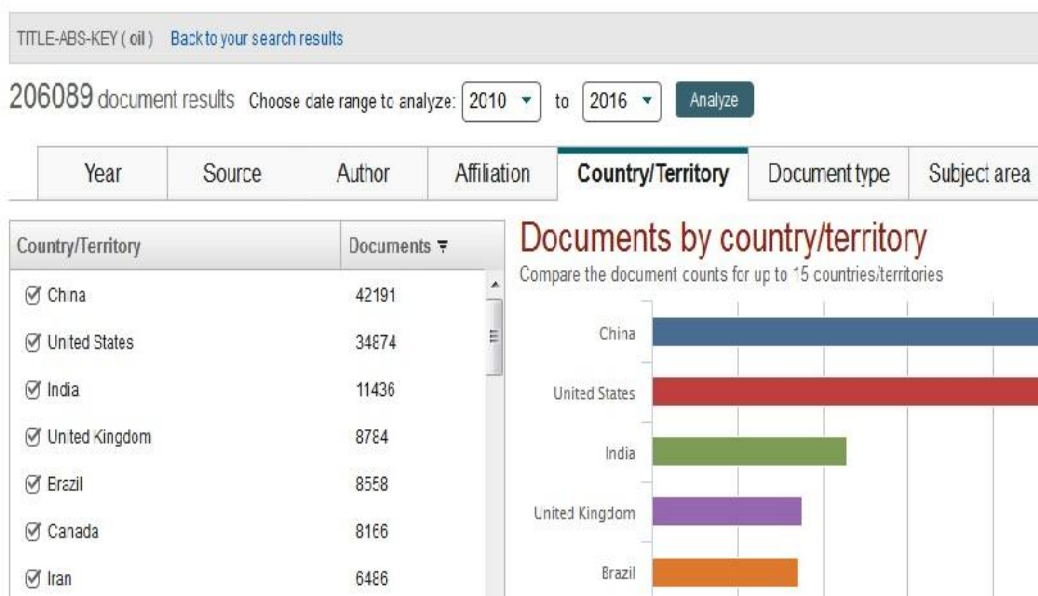
می‌شود.

**Print:** با انتخاب این گزینه، امکان چاپ رکوردهای انتخاب شده فراهم می‌شود.

## Analyze search results

از دیگر امکانات اسکاپوس، می‌توان به گزینه **Analyze search results** اشاره کرد. با انتخاب این گزینه، امکان آنالیز کردن نتایج جستجو وجود دارد. آنالیز بر اساس سال انتشار مقاله، نویسنده، وابستگی سازمانی، نام کشور، نوع مدرک و محدوده موضوعی می‌تواند انجام گیرد.

### Analyze search results





## Alert یا سیستم آگاهی رسانی:

این سیستم به کاربر اجازه می‌دهد تا فرمول جستجوی خود را در این محیط وارد کرده تا بعد از روزآمد شدن اطلاعات و اضافه شدن رکورد جدید به مجموعه، از طریق پست الکترونیکی به وی اطلاع داده شود.

برای استفاده از این امکان، در صفحه‌ای نتایج جستجو، بر روی گزینه set alert کلیک و نام کاربری و رمز عبور خود را وارد کرده تا وارد صفحه‌ای برای تنظیم alert شوید. در مرحله بعد یک نام برای این مجموعه از alert خود انتخاب نموده و نوع تناوب دریافت ایمیل (روزانه، هفتگی، ماهانه...) را انتخاب نمایید. بعد از روز آمد شدن اطلاعات مجموعه، چنانچه رکوردی در ارتباط با جستجوی شما به مجموعه اضافه شود از طریق ایمیل اعلام می‌گردد.

**Search:** TITLE-ABS-KEY ( oil ) | Edit

**Name of alert:**  \*

**E-mail address(es):**  \*

Separate multiple email addresses by a semicolon, comma, space or enter.

**Frequency:**  on

**E-mail format:**  HTML  Text

**Status:**  Active  Inactive

(\* = Required fields) Cancel | **Save**

فهرست منابع و مآخذ:

1. Help of SCOPUS. From:

[http://help.elsevier.com/app/answers/detail/a\\_id/2369/p/8150/incidents.c\\$portal\\_account\\_name/55255](http://help.elsevier.com/app/answers/detail/a_id/2369/p/8150/incidents.c$portal_account_name/55255)